

РЕШЕНИЕ

№ 42244

гр. София, 16.12.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 19 състав, в
публично заседание на 12.11.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Доброслав Руков

при участието на секретаря Станислава Данаилова и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **9685** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и следващите от АПК, във връзка с чл. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Делото е образувано по искова молба на К. К. С. чрез адвокат И. В., съдържаща при обективно съединени иска срещу Столична дирекция на вътрешните работи, като се иска съдът да осъди ответника да заплати на ищеца сума в размер на 5000 лв. общо за претърпени неимуществени вреди, от които:

1. 1000 лв. за претърпени неимуществените вреди, изразяващи се в стрес, обида, чувство на унижение и несправедливост, уронване на доброто име, лишаване от права да се придвижва свободно в пространството, поради нищожно юридическо основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, осъществено на 08.09.2022 г., ведно със законната лихва от момента на увреждането до окончателното изплащане на сумата. Като начален момент на увреждането следва да се приеме 08.09.2022 г., а крайния момент не може да се определи, защото въпросните негативни усещания са налице и към момента на подаване на исковата молба. до 04.10.2022 г. – краен момент на увреждането. Твърди се, че вредите са настъпили от нищожен административен акт – Заповед за задържане на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР.

2. 1000 лв. за претърпени неимуществените вреди, изразяващи се изразяват в стрес, обида, чувство на унижение и несправедливост, уронване на доброто име, лишаване от права да се придвижва свободно в пространството, поради незаконосъобразно извършена проверка за употреба на наркотични вещества на основание Наредба 1/2017г. за реда за установяване на концентрацията на алкохол в кръвта и/или употреба на наркотични вещества или техни аналози.

3. 3000лв. поради незаконосъобразна ПАМ за отнемане на СУМПС.

С определение от 04.10.2023 г. АССГ, I отделение, 65 състав е разделил съдебното производство по делото, като същото продължило пред този състав, само по предявения от К. К. С. срещу Столична дирекция на вътрешните работи, в частта, в която се иска съдът да осъди ответника да заплати на ищеца сума в размер на 1000 лв. за претърпени неимуществени вреди, подробно описани в исковата молба, поради незаконосъобразно извършена проверка за употреба на наркотични вещества.

На настоящия съдебен състав е разпределен иска, в частта, в която се претендира присъждане на обезщетение в размер на 1000 лв. за претърпени неимуществените вреди, изразяващи се изразяват в стрес, обида, чувство на унижение и несправедливост, уронване на доброто име, лишаване от права да се придвижва свободно в пространството, поради нищожно юридическо основание - чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, осъществено на 08.09.2022 г., ведно със законната лихва от момента на увреждането до окончателното изплащане на сумата. Като начален момент на увреждането следва да се приеме 08.09.2022 г., а крайния момент не може да се определи, защото въпросните негативни усещания са налице и към момента на подаване на исковата молба. до 04.10.2022 г. – краен момент на увреждането. Твърди се, че вредите са настъпили от нищожен административен акт – Заповед за задържане на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР.

С определение от 30.10.2023 г., съдът е оставил без разглеждане искова молба на К. К. С. чрез адвокат И. В., в частта, в която се претендира присъждане на обезщетение в размер на 1000 лв. за претърпени неимуществените вреди, изразяващи се изразяват в стрес, обида, чувство на унижение и несправедливост, уронване на доброто име, лишаване от права да се придвижва свободно в пространството, поради нищожна Заповед рег. № 433233-165/08.09.2022 г., издадена от младши автоконтрольор при СДВР, с която ищецът е бил задържан за 24 часа на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, ведно със законната лихва от момента на увреждането до окончателното изплащане на сумата.

Този съдебен акт е отменен от ВАС от 02.02.2024 г. и делото е върнато за продължаване на съдопроизводствените действия.

Настоящият съдебен състав е намерил, че въпреки дадените от ВАС указания, не е компетентен, в рамките на производството по чл. 203 от ЗОДОВ да се произнесе по валидността и съответно по законосъобразността на Заповед рег. № 433233-165/08.09.2022 г., защото така би иззел компетентността на СРС, който разглежда жалбите срещу заповедите за задържане по чл. 72, ал. 4 от ЗМВР, като първоинстанционен съд, поради което с определение от 07.02.2024 г. е спрял производството по иска и е изпратил на Софийски районен съд исковата молба на К. К. С. на СРС за образуване на ново дело и за произнасяне по валидността на Заповед рег. № 433233-165/08.09.2022 г.

С писмо от 01.07.2025 г. СРС, 135 състав е уведомил АССГ, че Решение № 1237/31.03.2025 г., с което Заповед рег. № 433233-165/08.09.2022 г. е отменена е влязло в сила.

В дадения от съда срок ответникът е представил писмен отговор, в който исковата молба се оспорва. Посочено е, че размерът на претенцията е силно завишен, а твърдените болки и страдания са недоказани.

Според ответникът дадената в чл. 52 от ЗЗД възможност за обезвъзмездяване за претърпени неимуществени вреди не може да бъде използвана за неоснователно обогатяване.

Според изложеното в отговора, не следва да се кредитират твърденията, че К. С. е претърпял значителни неимуществени вреди, вследствие на това, че по време на задържането му е бил лишен от медицински грижи и лекарства, защото към този момент не е било известно, той да е имал здравословни проблеми и в приложената към заповедта за задържане декларация той не изискал преглед от медицинско лице.

Направено е позоваване на чл. 5 от ЗОДОВ, защото ищецът е допринесъл за настъпването на вредата. Полицейските органи са действали съгласно правомощията си, регламентирани в закона и подзаконовите нормативни актове, като при наличието на първоначални данни за употреба на наркотични вещества от водача, той е следвало да бъде задържан.

Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на платеното адвокатско възнаграждение.

По време на проведеното по делото открито заседание К. С. не се явява лично. Представява се от адвокат С. П., която поддържа исковата молба. Представени са допълнителни съображения в писмен вид. Претендира присъждане на разноски по представен списък.

Ответникът не се представлява.

Участвалият в производството по спора представител на СГП, намира иска за основателен и доказан, поради което следва да се уважи в пълен размер.

За установяването на твърдените вреди, съдът разпита един свидетел, доведен от ищеца.

Като доказателство по делото, освен документите, свързани с оспорването и отмяната на Заповед рег. № 433233-165/08.09.2022 г., са приети три експертни решения, съответно от 17.07.2019 г., 03.11.2022 г. и 01.02.2023 г., видно от които К. С. страда от захарен диабет и артериална хипертония. Заболяванията са установени от 15 годишна възраст.

Административен Съд С. - град, I отделение, 19-ти състав, след преценка на събраните по делото доказателства по отделно и в съвкупност и съобразявайки доводите на страните, приема от правна страна следното: По допустимостта на иска: искът е допустим. Той е предявен след отмяна на административен акт и срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто нищожен акт се твърди, че са причинени вредите. Ищецът е активно легитимиран и твърди, че е претърпял неимуществени вреди. Разгледан по същество, искът е частично основателен. В чл. 7 от Конституцията на Република България е предвидено, че държавата отговаря за вреди, причинени от незаконни актове или действия на нейни органи и длъжностни лица. Проекция на този принцип е разпоредбата на чл. 203 от АПК, съгласно която исковете за обезщетения за вреди, причинени на граждани или юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица, се разглеждат по реда на тази глава, а за неуредените въпроси се прилагат разпоредбите на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. За да се разграничат отговорността за причинени вреди по чл. 45 и следващите от ЗЗД и тази по чл. 203 от АПК, във връзка с чл. 1 от ЗОДОВ, следва да се направи анализ, чрез съпоставка на двете норми. На първо място различието по между им е свързано с тяхното основание. Отговорността по ЗЗД почива на забраната да не се вреди другиму, докато отговорността по ЗОДОВ е изградена върху идеята за задължение на държавата и общините да спазват правата и законните интереси на гражданите. Именно при неспазване на това основно задължение и когато в следствие на него е причинено увреждане на граждани и юридически лица, възниква основание за ангажиране на отговорност на съответните държавни институции. Съгласно чл. 205 от АПК това са юридическите лица, представлявани от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите. Отговорността по чл. 45 от ЗЗД и тази по ЗОДОВ се изграждат на различна плоскост. Елемент от фактическия състав на непозволеното увреждане по ЗЗД, свързан с неговата субективна страна, винаги е вината, т.е. субективното отношение на деликвента към противоправното деяние. Характерно е за втория вид отговорност е, че е обективна и безвиновна. Тя възниква само при или по повод на осъществяване на административната дейност на държавата или общините. Чл. 203 от АПК и чл. 1 от ЗОДОВ употребяват термините "актове", "действия" и "бездействия", за които легално определение няма в цитираните закони, но под "акт" не следва да се разбира всеки такъв на административен орган

или длъжностно лице, а определена категория актове - нормативни, общи и индивидуални административни актове. Издаването на подобни актове е регламентирано в съответните закони. Касае се за всички видове административни актове, издавани от държавни или общински органи в кръга на законово определената им компетентност. Държавата и общините ще носят отговорност за вреди, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. Анализът на тази норма, налага разграничаване на дейността по издаване на административни актове и тази, която е проява на физическото действие или бездействие. Това има значение при решаване на въпроса за предпоставката, при която увреждения може да търси обезщетение. Незаконосъобразните административни актове са последица от несъобразност на поведението на длъжностните лица с разпоредбите на закона или подзаконовите нормативни актове. Активно легитимирана страна по иска по чл. 203 от АПК, може да бъде всяко лице, което твърди, че е претърпяло вреди, в следствие на незаконосъобразни актове, действия или бездействия на държавни и общински органи и длъжностни лица. Този иск представлява автономно средство за защита на частноправните субекти срещу несъобразена със закона административна дейност. Те обаче следва да докажат претърпените вреди, техния характер и размер и най-вече, че вредоносният резултат е в пряка причинно-следствена връзка с противоправното поведение на държавен или общински орган или длъжностно лице, при или по повод на изпълнението на административната дейност. Това е така, защото деликтната отговорност на държавата/общината не се презюмира от закона, поради което в тежест на ищеца (арг. чл. 154, ал. 1 от ГПК, във връзка с чл. 144 от АПК) е да проведе главно и пълно доказване на всички елементи от фактическия състав на предявения иск, а за съда съществува задължение да приеме за ненастъпили тези правни последици, чийто юридически факт е останал недоказан. Фактическият състав на предявения иск с правно основание чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ с оглед твърденията на ищеца включва в кумулативна даденост: 1. наличие на административен акт от орган на ответника; 2. незаконосъобразност на административния акт; 3. причинена вреда и нейния размер; 4. причинна връзка между незаконосъобразния акт и настъпилия вредоносен резултат.

Първата предпоставка в случая е доказана - полицейски орган при отдел „Пътна полиция”, СДВР е издал заповед за задържане на лице рег. № 433233-165/08.09.2022 г., по силата, на която К. С. е задържан за срок до 24 часа на основание чл. 72, ал. 1 от ЗМВР.

Доказана е (без дори да е спорна) и втората предпоставка – Заповед рег. № 433233-165/08.09.2022 г. е отменена, като незаконосъобразна с влязло в сила Решение № 1237/31.03.2025 г. на СРС, НО 135 състав.

Относно третата предпоставка - наличие на причинена вреда, настоящият съдебен състав намира същата за доказана по следните съображения.

За установяване на направените твърдения, във връзка с доказателствената тежест, указана от съда, ищецът доведе един свидетел, който даде пред съда показания.

А. К. посочи, че се познава с ищеца отдавна. Близки са в достатъчна степен и даже му е бил кум. От ищеца разбрал, че през септември 2022 г. е имало лек пътен инцидент, в който участвал ищеца. Дошлите на място полицейски служители му направили проверка за употреба на алкохол и наркотици, която показала, че той е употребил наркотични вещества.

Познаваме се с г-н С. от много години, още откогато бяхме ученици. Виждаме се от време на време. Преди време ми беше и кум. Не ми е известно г-н С. да е участвал в пътен инцидент, т.е. катастрофа, но от него научих, че през септември месец 2022 г., той е управлявал МПС и полицията го е спряла и е поискано да направи тест за наркотици. Аз не знаех в хода на нашето

познанство той да е употребявал наркотици. Бил отведен Районното управление, където бил задържан. Там са го държали до късни следобед. Не му давали храна, вода и жизнено важните му лекарства. Свидетелят знаел, че С. пие лекарства за диабет и високо кръвно налягане. Налагало му се да ги приема често. Молил полицейските служители да го заведат, за да си вземе лекарствата от вкъщи, но това му е било отказано. Полицаяте са му казали: „Е, какво толкова, ако припаднеш, ще извикаме бърза помощ“. Двата се видели ден-два след задържането. С. му споделил, че е стресиран, че са го държали в доста примитивни условия и че не са му дали необходимите му лекарства, въпреки че е поискал изрично. Бил станал по-затворен. Споделял, че е унижен от това, че е задържан и че е държан в такива условия. Бил по-свит от обикновено, подтиснат, защото според наблюдения на свидетеля той е експресивна личност. Това негово състояние продължава до момента, докато не се доказало категорично, че той не е употребявал наркотици. Свидетелят не знаеше С. да е търсил психологическа или психиатрична помощ или да е вземал някакви успокоителни медикаменти, или други лекарства за това си състояние. Тогава той работеше в куриерска фирма, като шофьор и когато му била взета книжката, той не можел да работи. Впоследствие споделил, че полицията е идвала да го проверява на адреса, разпитвали са съседите му. От това той изпитвал дискомфорт и се срамувал.

След обсъждането на свидетелските показания в съвкупност с останалите събрани по делото доказателства могат да се направят следните изводи. Чрез разпита на свидетели се цели разкриването на факти и обстоятелства, които не могат да бъдат установени посредством писмени доказателства или друг вид доказателствени средства, като експертизи, оглед и т.н. Свидетелите, при разпита си излагат устно пред съда данни за факти, за които те си спомнят и за които смятат, че съществуват или са съществували в даден минал момент във и независимо от страните и независимо от съда. Затова как те са възприели тези факти или как ги възприемат е от значение мястото и вида на фактите, емоционалното състояние на възприемащия ги, неговото интелектуално ниво, възраст и др. Разбира се, тези разсъждения са валидни, когато свидетелските показания са дадени добросъвестно и честно, без да са неистински или укриващи истината. Съдът следва да възприеме, дали дадено събитие, описано от свидетеля се е случило или даден факт е съществувал, като се съобрази с множество елементи, като последователност, непротиворечивост, логическо изграждане, сетивни и емоционални връзки, волева насоченост и т.н., съдържащи се както в показанията, така и в останалия, събран по делото доказателствен материал. В разглеждания случай свидетелят К. изложи пред съда устно факти и обстоятелства, възприети от него в даден момент от миналото, за които той е запазила спомени в съзнанието си. Съдът, съобразявайки се с изложените по-горе разсъждения намира, че показанията му следва да бъдат кредитирани като последователни, ясни и конкретни, без носят елементи на заинтересованост.

Съдът намира, че е съвсем естествено ищецът, след ефективното му задържане в РПУ на СДВР, да е претърпял неимуществени вреди, изразяващи се във физически дискомфорт, унижение, тревожност, песимизъм и психическо натоварване от това, че трябва да даде обяснение пред приятели, колеги и съседи за причината, поради която това се е случило. Тези негативни психически състояния, в зависимост от личностните характеристики, като завишена чувствителност и емоционалност, могат да бъдат с нееднакъв интензитет при различните хора. Допълнителен психически стрес в случая е бил провокиран от безспорно установеното обстоятелство, че С. е страдал от сравнително тежки заболявания – диабет и артериална хипертония. Фактът, че по време на задържането си е бил лишен от прием на инсулин и други лекарства, обуславя засилването на негативните изживявания, обусловени от незаконосъобразното

задържане.

Направеният анализ на събраните доказателства, безспорно налага извода, за наличие на причинно-следствена връзка между незаконосъобразния административен акт и претърпените неимуществени вреди, т.е. установена е и четвъртата предпоставка за ангажиране на отговорността на държавата по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

Независимо от факта, че съгласно чл. 52 от ЗЗД, обезщетението за неимуществени вреди се определя по справедливост, настоящият съдебен състав не може да не се съобрази с практиката на ЕСПЧ. По дела, образувани срещу България по идентични оплаквания – претърпени неимуществени вреди, поради незаконосъобразни действия на органи и длъжностни лица, Европейският съд по правата на човека в С. е присъждал различни по размер обезщетения. /S. H. v. B. app. № 36794/03, D. v. B. app. 27791/09, P. and P. v. B. app. 50027/08 and 50781/09/. В разглеждания казус, съдът намира, че следва да вземе предвид и обстоятелството, че установените психически страдания не са настъпили само от незаконосъобразния административен акт, но и от продължителността на времето, през което той е действал. Заповед рег. № 433233-165/08.09.2022 г., издадена от полицейски орган при отдел „Пътна полиция”, СДВР, е отменена почти три години след издаването ѝ, т.е. това е един сравнително дълъг период на несигурност, през който човек наистина би могъл да изпита допълнително психическо натоварване и емоционален дискомфорт.

Във връзка с изложеното съдът намира, че размерът на претенцията за присъждане на обезщетение в размер на 1000 лева е основателна и доказана. При съобразяване на вида, интензитета и продължителността на претърпените от К. С. неимуществени вреди – психически болки и страдания, засилени от заболяванията, от които той е страдал и при съобразяване със събраните по делото доказателства и практиката на ЕСПЧ, съдът намира, че обезщетение в размер на 1000 лева се явява обосновано и справедливо.

Във връзка с основателността на основната претенция, доказана се явява и акцесорната претенция за присъждане на законна лихва. По отношение на определянето на началния момент на дължимостта на законната лихва, представляваща обезщетението, следва да се съобрази т. 4 от Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2005 г. на Върховния касационен съд по тълкувателно гр.д. № 3/2004 г., съгласно което началният момент на забавата при унищожаваните актове на администрацията и съответно на дължимостта на законната лихва върху сумата на обезщетението, както и началният момент на погасителната давност за предявяване на иска за неговото заплащане е датата на отмяната на незаконосъобразния акт. В случая законна лихва върху присъденото обезщетение се дължи от 31.03.2025 г. – датата на отмяна на Заповед рег. № 433233-165/08.09.2022 г. до окончателното изплащане на сумата.

С оглед на изхода на спора на ищеца се дължат разноски. Такива са поискани своевременно, поради което съдът дължи присъждането им. Съдът не намира за основателно направеното възражение за прекомерност на платеното адвокатско възнаграждение. Вярно е, че по делото е проведено само едно заседание, но от друга страна по делото са постановявани актове – определения за прекратяване и спиране на производството, които са били оспорвани от пълномощниците на ищеца, поради което възнаграждение в размер на 960 лв., не може да бъде прието за прекомерно.

Водим от горното и на основание чл. 203 от АПК, във връзка с чл. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, **Административен Съд С. - град, I отделение, 19 състав,**

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА Столична Дирекция на Вътрешните Работи да заплати на К. К. С., с ЕГН [ЕГН] сумата от 1000 (хиляда) лева, като обезщетение за претърпени от него неимуществени вреди, настъпили от административен акт Заповед рег. № 433233-165/08.09.2022 г., издадена от полицейски орган при отдел „Пътна полиция“, СДВР, който впоследствие е бил отменен от съда, ведно със законната лихва, считано от датата на отмяна на заповедта – 31.03.2025 г. до окончателно изплащане на сумата.

ОСЪЖДА Столична Дирекция на Вътрешните Работи да заплати на К. К. С., с ЕГН [ЕГН] на основание чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ, във връзка с чл. 144 от АПК, сумата от 970 (деветстотин и седемдесет) лева, представляваща внесена държавна такса и платено адвокатско възнаграждение, за осъществено процесуално представителство по административно дело № 9685 по описа за 2023 г. на Административен съд София - град.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните, с касационна жалба пред Върховния Административен Съд на Република България.